

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2025
Institution	HF og VUC Vest
Uddannelse	HF-E
Fag og niveau	Samfunds-fag c
Lærer(e)	Steffan Bøgelund Søbye
Hold	15SA0C10

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Dansk politik og velfærd
Titel 2	Barndommens og ungdommens betydning
Titel 3	Dansk økonomi og velfærd
***	***

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Dansk politik og velfærd
Indhold	Kernestof • politiske partier i Danmark og politiske ideologier– • politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng • –politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene • Økonomi–velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund • Metode–kvantitativ og kvalitativ metode. Samfundsfag til HF (E-bog, Systime/Ibog.dk), kapitlerne: 15 til 24 og 38-39 Dit Demokrati: Undervisningsfilm / Folketinget (ft.dk) • Magtens tredeling • Sådan fik vi grundloven • Grundloven https://www.ft.dk/da/folkestyret/regeringen/saadan-dannes-en-regering Magtens tredeling Hvorfor er magten delt i tre? Hvad er en ideologi? Ideologier: Socialisme og kommunisme - Luk samfundet op Ideologier Klassis og økonomisk liberalismeLuk samfundet op Ideologier: konservatisme - Luk samfundet op Introduktion til velfærdstrekanten Menneskesyn og ideologier https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=869> Sådan foregår et folketingsvalg Velfærdsstater Begreber fra kernestoffet Begreb Hvad en ideologi er Liberalisme Socialisme Konservatisme Social liberalisme Fordelingspolitik Værdipolitik Det politiske kompas Røb og blå blok Molins model Demokrati Autokrati

Direkte demokrati
Repræsentativt demokrati
Parlamentarisk demokrati
Magtens tredeling
Flerpartisystem
Politik
Eastons model for det politiske system
Habermas' Demokratisk dialog og de fire kendetegn der på
Ekkokammer

Shitstorme
Hadefulde ytringer
Den universelle velfærdsmodel
Medierne som fjerde statsmagt, herunder
- Demokratiets vagthund
- Demokratiets hyrdehund
- Demokratiets skødehund

Regeringstyper
- Mindretals regering
- flertalsregering

Opposition

Støtteparti

Den universelle velfærdsmodel
Ideologi/velfærdstrekanten

Supplerende materiale

- Grundloven kapitel VII
- Borgerforslag.dk
- Demokratianalysen 2024:
<https://www.ft.dk/samling/20231/almdel/diu/bilag/131/2872420.pdf>
- <https://www.altinget.dk/artikel/carolina-maier-i-opraab-til-medierne-lav-numere-kritisk-journalistik>
- <https://www.facebook.com/reel/1113420819749737>
- <https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-12-15-det-kommer-sjaelden-flertalsregering-til-at-betyde-for-dansk-politik>
- *Artikel – Død bededag jagter Mette Frederiksen som en zombie.* Kilde: Information | 26.04.2024
- *Artikel – Støjbergs smarte finte ved valget siger meget om udviklingen i dansk politik* Kilde: Politiken | 22.02.2024
- <https://www.liberalalliance.dk/blog/bedre-velfaerd-handler-om-borgerne-ikke-systemet/>
- **Velfærd - Hvad mener Venstre? DANMARKS STØRSTE FÆLLESSKAB**
- <https://konservative.dk/politik/politikomraader/velfaerd/>
- <https://medlem.danskfolkeparti.dk/vi-mener/#Velf%C3%A6rd>
- Fra <https://medlem.danskfolkeparti.dk/politik/social/>
- <https://www.socialdemokratiet.dk/det-vil-vi/bedre-vilkaar-bedre-velfaerd/>
- [Side 3 af 12](https://enbudslisten.dk/nyhed/enbudslisten-paa-gaden-over-hele-landet-vi-vaelger-</div><div data-bbox=)

	velfaerd/> - https://vores.enhedslisten.dk/lokalpolitik/vaelg-velfaerd-for-fremtiden/> - Bilag 1: Uddrag af det Konservatives Folkeparti 2030 plan. - Bilag 2: Konservative får blå hug for skatteplan med store besparelser. Artikel fra Politiken d. 18. AUG. 2022. - Bilag 3: Udvikling i det Konservatives Folkepartis meningsmålinger, fra https://nyheder.tv2.dk/politik/2022-10-28-ny-maaling-nedturen-fortsaetter-for-k-mens-loekke-har-de-afgoerende-mandater - Bilag 4: Resultat af Folketingsvalget 2022 fra https://www.ft.dk/da/aktuelt/nyheder/2022/11/valgresultat-2022 -
Omfang	11 undervisningsgange a 105 minutter i gennemsnit
Særlige fokus-punkter	Forløbets formål I dette forløb skal kursisterne opnå viden om: • hvordan et demokrati fungerer, • hvad politik er • Hvorfor politiske partier gør som de gør og hvad de mener • Hvordan velfærdsstaten hænger sammen med politik Denne viden skal bruges til at kunne undersøge og forklare hvordan politiske partier agerer som de gør og hvordan dette påvirker velfærden og diskutere og vurdere konsekvenser og politiske muligheder. Faglige mål • anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå • –anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer • –undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold– • undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet • –demonstrere viden om fagets identitet og metoder • –formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge • –formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler • –formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber • –argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fag- programmer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Barndommen og ungdommens betydning
Indhold	Kernestof • Sociologi– • identitetsdannelse og socialisering– • sociale og kulturelle forskelle • Metode–kvantitativ og kvalitativ metode. Samfunds-fag til HF (E-bog, Systime/Ibog.dk); Kapitel 1, 2, 5, 8 2.4 Identitet i det senmoderne samfund Samf C – din samfunds-fagsbog https://denstoredanske.lex.dk/social_ulighed https://identitetogsocialisering.systime.dk/?id=139&L=10&loopRedirect=1> Begreber og modeller • Negative sanktioner • Positive sanktioner • Imitation af rollemodeller • primær socialisering • sekundær socialisering • Dobbelt-socialisering • social arena • Positive og negative sanktioner • Imitation • Social kontrol • Stereotyp • Det traditionelle samfund • Det moderne samfund • Anthony Giddens fire kendetegn for det senmoderne samfund ◦ adskillelse af tid og rum ◦ udlejning af sociale relationer ◦ afhængighed af abstrakte ekspertsystemer ◦ øget refleksivitet • Thomas Ziehes kendetegn for det senmoderne samfund • Kulturel frisættelse • Formbarhed • Orienteringsmekanismer ▪ Subjektivisering ▪ Ontologisering ▪ Potensering • Hartmut Rosas accelerationssamfund • Stress

- Ikke-steder
- Bourdieus habitus begreb og herunder kapitalerne
 - Social
 - Kulturel
 - Økonomisk
 - Symbolsk
- Bourdieus begreb om symbolsk vold
- Social ulighed
- Social arv
- Chanceulighed

Supplerende materiale

- [Afsloret: Her er undervisningsmaterialet, Normstormerne har forsøgt at holde hemmeligt | norrebroerliv.dk](https://www.norrebroerliv.dk)
- -Det er en klar fordel, at det er unge mennesker med et andet syn på tingene
16. august 2022 Århus Stiftstidende
- <https://jyllands-posten.dk/debat/kommentar/ECE14241403/normstormerne-er-en-trussel-mod-alt-bestaende/> >
- <https://www.information.dk/debat/2018/06/mennesker-foer-koen> >
- <https://jv.dk/artikel/b%C3%B8rnehave-fokuserer-ikke-p%C3%A5-barnets-k%C3%B8n-her-m%C3%A5-alle-legge-med-dukker-sv%C3%A6rd-og-prinsessekjoler> >
- <https://jv.dk/artikel/voxpop-er-du-blevet-begr%C3%A6nset-af-dit-k%C3%B8n-og-stereotype-k%C3%B8nsroller> >
- Pia Olsen Dyhr, SF:
<https://www.facebook.com/reel/1698297824193787>
- Folkeskolelærer [Facebook](#)
- Mathias Tesfay, undervisningsminister
<https://www.facebook.com/watch/?v=2650330768632036>
- [En 53 punkter lang liste til forældre vakte opsigt. Men vi bør stille os selv et spørgsmål, mener skoleleder \(berlingske.dk\)](#)
- Tesfaye med vil straffe ksolelever med nye tiltag 27. september 2024 dr.dk
- <https://jv.dk/syddjylland/boern-bliver-mere-og-mere-uopdragne-det-drejer-sig-i-hvert-fald-ikke-om-mit-barn>
- <https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/forskere-det-er-faktisk-haardere-vaere-ung-i-dag-end-tidligere> >
- Psykiatrifondens rapport (SDH_rapport – PDF)
[SDH RAPPORT 070921.pdf](#)
- <https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/haartab-angst-og-soevnmangel-hoejt-tempo-i-samfundet-skaber-oeget>
- <https://psykiatrifonden.dk/om-os/projekter-kampagner-samarbejder/sig-hoejt/sig-hoejt-personlige/unge-oplever-stort-pres>
- <https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/2023/fattigdom-i-barndommen-har-konsekvenser-langt-ind-i-voksenlivet/>
- <https://www.berlingske.dk/metropol/jagten-paa-12-taller-var-ved-at-overmande-anna-som-ung-i-gentofte-i-dag-har-jeg-stadig-svaert-ved-at>

	slippe-perfektionismen? - https://www.ae.dk/publikation/2020-05-din-klasse-foelger-dig-gennem-livet - https://www.ae.dk/debatindlaeg/2021-08-flere-velstillede-boern-i-private-skoler-er-bekymrende-ogsaa-selvom-cepos-ikke - <i>Gymnasieelev: De voksne har lært os at være bange for ikke at fremstå perfekte.</i> Debatindlæg fra www.B.dk d. 25. maj 2020. - Bilag 2) <i>Uddrag af rapport fra Vidensråd for Forebyggelse, 2014.</i> Fra www.k.dk d. 5. maj 2017 -
Omfang	12 gange a 105 minutter i gennemsnit
Særlige fokus-punkter	Forløbets formål I dette forløb skal vi arbejde med sociologi (læren om det sociale i samfundet). Vi skal nærmere bestemt kigge på hvordan det er at være barn og ung samt se på hvilke konsekvenser dette kan få - både på kort og lang sigt. Faglige mål • anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå • –anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer • –undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre– • demonstrere viden om fagets identitet og metoder –formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materiale typer til at dokumentere faglige sammenhænge • –formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler • –formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber • –argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

--	--

[Retur til forside](#)

Titel 3	Dansk økonomi og velfærd
Indhold	Kernestof Politik– • politiske partier i Danmark og politiske ideologier– • politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng –Økonomi– • velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund • Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter Metode– • kvantitativ og kvalitativ metode. Samfundsfag til HF 21, 27, 28, 31, 33 https://luksamfundetop.dk/kapitel-8/instruktionsvideoer Introduktion til velfærdstrekanten Ideologierne i dag Samf C – din samfundsfagsbog Supplerende materiale - www.Mitcfu.dk - Økonomi for dummies afsnit 1 - Privatforbruget under Corona, fra DST marts 2021. - https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=49443 - https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=48524 - https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=48827 - https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=51486 - https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=50149 - https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2025/august/vi-vil-goere-danskernes-hverdag-bedre-og-styrke-danmark/ - https://nyheder.tv2.dk/live/politik/2025-04-22-folketinget-stemmer-i-dag-om-at-haev-pensionsalderen> - www.regeringen.dk – mere attraktivt at arbejde, reform af person skat - https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/presse/arkiv/2023/rente-forhoejelse-14-09-2023> - https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/presse/arkiv/2025/rentenedsaettelse-30-01-2025> - https://www.tvsyd.dk/syd-og-soenderjylland/derfor-sparer-kommunerne-selvom-der-er-masser-af-penge-i-banken - https://www.altinget.dk/artikel/aeldre-forsikrer-sig-mod-huller-i-den-offentlige-velfaerd - I 2050 er hver tiende dansker mindst 80 år – dansk industri analyse 2023

	- Manglen på hænder i ældreplejen kan skabe »dyster fremtid« – Borgmestre vil overlade ansvar for omsorg til pårørende. Berlingske.dk 16 januar 2022 - Uddrag af pressemeddelelse fra Nationalbanken 25. september 2024; https://www.nationalbanken.dk/da/viden-og-nyheder/presse/arkiv/2024/der-er-udsigt-til-at-priserne-udvikler-sig-stabilt-i-dansk-oekonomi-25-09-2024 . - Analyse af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd d. 18. august 2024; <i>Prognose: Dansk økonomi stabiliserer sig på et højt niveau</i> - Uddrag af Signe Munks (Socialistisk Folkeparti) tale ved Folketingets åbning 4 oktober 2024. Hentet fra www.dansketaler.dk - Artikel fra TV2 Nyhederne d. 23. maj 2024; <i>Partier i fælles front vil bruge råderum på at sænke skatten.</i> - Overvismand til Wammen: Brug bremsen, ikke speederen”, Børsen, 29. maj 2024, https://borsen.dk/nyheder/okonomi/overvismand-til-wammen-traed-paa-bremsen-ikke-speederen - Statistik: ”Hovedtal i prognosen for dansk økonomi”, Det Økonomiske Råd, Prognose i Økonomisk Redegørelse forår 2024, udgivet 28. maj 2024. - ”Offentligt underskud og gæld i EU-landene”, Danmarks Statistik – Statistikbanken [EDP1], https://statistikbanken.dk/edp1 - - -
Omfang	Anvendt uddannelsestid
Særlige fokus-punkter	Forløbets formål • I skal kunne analysere hvilke økonomiske situation, som dansk økonomi er • I skal kunne diskutere hvilke økonomiske politikker det vil være fornuftigt at anvende i den aktuelle situation • I skal kunne undersøge hvordan man prioriterer økonomisk i den danske velfærdsstat og hvilke fordele/ulemper der er ved det. Sagt på "dansk": Forløbets formål er at gøre jer bevidste om 1)hvordan samfundsøkonomien er lige nu, 2) lære jer at kunne forstå samfundsøkonomien fremadrettet og 3) kunne forstå hvordan samfundsøkonomi hænger sammen med/påvirker velfærdsstaten i Danmark og hvilke forskellige syn der er på det. Faglige mål • anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger

	ger herpå • –anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer– • undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold • –undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet–demonstrere viden om fagets identitet og metoder • –formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge • –formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler • –formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber • –argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde